

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет туризму

Кафедра туризмознавства і краєзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методологія і організація наукових досліджень

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Освітня програма «Туризмознавство»

Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Затверджено на засіданні кафедри
туризмознавства і краєзнавства
Протокол № __ від “__” _____ 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методологія і організація наукових досліджень
Викладач (-і)	Великочий Володимир Степанович, професор, доктор історичних наук, декан факультету туризму; Зарічняк Андрій Петрович, старший викладач кафедри туризмознавства і краєзнавства
Контактний телефон викладача	+380973882955
Е-mail викладача	Великочий Володимир Степанович – volodymyr.velykochyy@pnu.edu.ua; Зарічняк Андрій Петрович – andriy.zarichnyak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/a91a87c184d7033708f7
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді кафедри
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Предметом вивчення дисципліни є методологія і процес наукового дослідження, категорії, принципи, процедури наукового пошуку.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна методологія наукових досліджень; 2. Організація наукового дослідження. 	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою вивчення дисципліни є опанування компетентностями щодо методології та організації наукових досліджень, формування наукового світогляду та розвитку наукової творчості.</p> <p>Завданнями даного курсу є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • узагальнення структурного розуміння методології наукового дослідження, її різновидів; • набуття знань щодо інформаційного забезпечення наукового процесу; • дослідження особливостей організації наукових досліджень на рівні дипломної магістерської наукової роботи. <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • загальні закономірності наукового дослідження, фундаментальні проблеми пізнання; • логічну послідовність процесів наукового дослідження; • співвідношення історичного та логічного в динаміці розвитку наукового пізнання; • основні етапи становлення та зміни типів наукової раціональності; • ідеали, норми, методи наукового пізнання, особливості наукової етики, специфіку взаємодії науки з філософією, з іншими формами культурної творчості людства. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел; • класифікувати і систематизувати завдання з наукової проблеми; • аналізувати і систематизувати соціально-значущі явища і процеси; • вміти відрізняти достовірне наукове знання від недостовірною; • організовувати процес наукового дослідження та оформляти його результати згідно з чинними правилами та нормами. 	

4. Програмні компетентності та результати навчання

Складові професійної компетентності:

- здатність визначати територіальну організацію щодо стану та перспектив розвитку видового (спеціалізованого) туризму;
- уміння використовувати методичні підходи до оцінки природно-ресурсного потенціалу та його екологічно безпечних форм використання та відтворення;
- здатність проводити комплексні маркетингові дослідження і моніторинг ринку туристичних послуг;
- здатність визначати мотиви туристичної подорожі та споживчі характеристики туристичних послуг;

Результати навчання:

- знати зміст основних категорій у галузі наукової діяльності;
- знати теорію, методологію і методику дослідження геопросторових аспектів розвитку ринку туристичних послуг.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни – 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	242 «Туризм і рекреація»	1	Нормативний (цикл загальної підготовки)

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Наука як особлива форма пізнання, сфера культури та соціальний інститут	2	2	5
Тема 2. Основні поняття і категорії наукової методології	2	2	5
Тема 3. Основні концепції філософської методології науки	2	0	7
Тема 4. Принципи та етапи наукового дослідження	2	2	5
Тема 5. Інформаційне забезпечення наукових досліджень. Студентський путівник Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника як інформаційний ресурс	0	2	7
Тема 6. Методи наукових досліджень та їх характеристика	0	2	7
Тема 7. Спеціальні маркетингові методи дослідження в туризмі	2	2	5
Тема 8. Особливості роботи зі статистичними даними та їх представлення	0	2	7
Тема 9. Організація досліджень на рівні дипломної магістерської наукової роботи	2	2	5
Тема 10. Академічний плагіат та академічна доброчесність	0	2	7
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	<p>Форми контролю знань студентів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поточний; • підсумковий семестровий (підсумкова контрольна робота). <p>Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться у відповідну національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F).</p> <p>Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях. Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи (питома вага оцінки – 40%).</p> <p>Підсумковий семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що здійснюється в університеті у формі письмової контрольної роботи. На підсумковий семестровий контроль виносяться питання, що передбачають перевірку розуміння студентами програмного матеріалу дисципліни в цілому та рівня сформованості відповідних компетентностей після опанування курсу. Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 30 балів.</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>Письмова робота включає 3 блоки завдань за тематикою курсу.</p> <p>Студенти денної форми навчання завершують її виконання і здають на 9-му занятті практичного курсу. Студенти заочної форми – за 10 днів до початку сесії. Робота виконується у електронному вигляді.</p>
Практичні заняття	Поточні оцінки, які отримуються під час практичних занять, сумуються.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студентам, які мають пропуски, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.
7. Політика навчальної дисципліни	
Академічна доброчесність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені

	Василя Стефаника (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf).
Відвідування занять	Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.
Неформальна освіта	Зараховуються як підсумковий контроль, результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, які відповідають програмі навчальної дисципліни. Рекомендовані: <ul style="list-style-type: none"> • «Аналіз даних та статистичне виведення на мові R» (https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course-v1:IRF+Stat101+2016_T3/home) • «Аналітичний центр при університеті: інструкція з експлуатації» (https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course-v1:NAUKMA+SPA101+2021_T1/home) • «Наукова комунікація в цифрову епоху» (https://apps.prometheus.org.ua/learning/course/course-v1:UKMA+SCDA101+2020_T1/home)
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Александрова С. А. Наукові дослідження в туристській індустрії: конспект лекцій (для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» усіх форм навчання спеціальностей 241 «Готельно-ресторанна справа» і 242 «Туризм»). Харків : ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2018. 53 с. 2. Бхаттачарджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с. 3. Ковешніков В.С., Матвієнко А.Т. Джерела інформації та методична основа статистичного аналізу в туризмі. <i>Туризм і гостинність: досвід і сучасні реалії</i> : колективна монографія / за науковою редакцією С. Р. Бабушко. Київ : Вид-во ФОП Гуляєва В.М., 2021. С. 82–141. 4. Медвідь В.Ю., Данько Ю.І., Коблянська І.І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях) : навч. посіб. Суми : СНАУ, 2020. 220 с. 5. Методологічні положення статистики туризму в Україні / Національна туристична організація України. URL: https://nto.ua/assets/files/ntou-statistics-metodology.pdf (дата звернення: 04.09.2023). 6. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / І.С. Добронравова, О.В. Руденко, Л.І. Сидоренко та ін. ; за ред. І.С. Добронравової (ч. 1), О.В. Руденко (ч. 2). Київ : ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с. 7. Студентський путівник Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника. URL: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/Студентський_путівник_2019-20-25.10.pdf (дата звернення: 04.09.2023). 	

Великочий В.С., професор кафедри туризмознавства і краєзнавства

Зарічняк А.П., старший викладач кафедри туризмознавства і краєзнавства